

Pfv.II.20.919/2014/5.

A Kúria a dr. Mező Béla ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Borza Diána ügyvéd által képviselt - jogutódként a felülvizsgálati eljárásban perbe lépett - I. r. alperes ellen házasság felbontása és járulékai iránt a Székesfehérvári Városi Bíróságon 16.P.22.620/2006. számon megindított és a Székesfehérvári Törvényszék 2.Pf.21.106/2012/4. számú ítéletével elbírált perében az említett számú jogerős határozat ellen a felperes által 222. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a mai napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 nap alatt 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 326.800 (háromszázhuszonhatezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes személyes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az elsőfokú bíróság útján megkeresni rendeli a M.-i Járási Hivatal Járási Földhivatalát, hogy a Cs.87/18. hrsz-ú (természetben: D. u. 28. szám alatti) ingatlanra vonatkozóan a Pfv.II.21.089/2013/2. számú végzés alapján feljegyzett felülvizsgálat tényét az ingatlan-nyilvántartásból törölje.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes és D. S.-né K. E. M. I. rendű alperes (a továbbiakban: I. r. alperes) 1995 áprilisában élettársi kapcsolatot létesítettek, majd 1997. december 6-án házasságot kötöttek.

A házastársak a felperes testvérétől, D. L.-től 2000. május 18-án megvásárolták a Cs. belterület 87/18. helyrajzi szám alatti építési

telket. Ennek vételárát az I. rendű alperes fizette meg akként, hogy 400.000 forintot teljesített az eladó részére a telek vételáraként, további 200.000 forintot pedig az építési telken haszonélvezettel rendelkező felperesi szülők haszonélvezeti jogának ellenértékeként teljesített. Ily módon összesen 600.000 forintot fizetett a későbbiekben részletezett különvagyonából D. L. eladó részére, aki ugyanekkor átadta a telken létesítendő ingatlan építési terveit a házaspárnak. Túlnyomórészt e tervek alapján valósult meg az ingatlanon az építkezés.

Az I. r. alperes különvagyonát képezte a Sz., M. u. 4/c. földszint 4. szám alatti ingatlan, amelyet 2000. május 18-án kelt adásvételi szerződéssel értékesített D. L. részére 5.000.000 forint vételárért. A cs.-i építési telek 600.000 forintos vételárát ebből fizette meg D. L. részére.

Az I. r. alperes, valamint édesanyja, K. M.-né és az I. rendű alperes testvére, K. M. tulajdonát képezte a Sz., D. u. 30. IV. emelet 1. szám alatti ingatlan, amelyet 2000. augusztus 28-án értékesítettek, összesen 6.100.000 forintért. Az I. r. alperes, valamint az édesanyja a vételárból nekik jutó részt, személyenként 2.000.000-2.000.000, összesen tehát 4.000.000 forintot a cs.-i ingatlan építésére fordították.

A Cs., D. u. 28. szám alatti ingatlan felépítményének bekerülési költsége 14,6 millió forint volt, amelyhez a fentiek szerint az I. r. alperes oly módon járult hozzá, hogy a M. utcai ingatlan eladási árából 600.000 forintot a telekvásárlásra fordított, további 4,4 millió forintot pedig a házépítésre, ezen túlmenően 2.000.000 forintot a D. utcai ingatlan őt illető eladási árából. Édesanyja, K. M.-né is a neki járó 2.000.000 forinttal járult hozzá az építkezés költségeihez. K. M.-né azért adott 2.000.000 forintot, hogy lakhatását a cs.-i ingatlanban biztosítsák. Emellett részére a házastársak haszonélvezeti jogot alapítottak az ingatlanon.

A felperes szülei és testvére, D. L. összesen 5.712.000 forintot utaltak át a házastársak számlájára, mely összeg ugyancsak az építkezésen nyert felhasználást. Az 5.712.000 forintból 5 millió forint a M. utcai lakás vételára volt, 712.000 forint pedig a felperesi szülők fiúknak szánt ajándéka, ami visszaváltott állampapírok kamataiból származott.

A fennmaradó 3,5 millió forint a felépítmény bekerülési költségéből a felek közös vagyoni hozzájárulása volt, keresetükből, valamint a munkáltatójuktól kapott végkielégítésből. Emellett az OTP Bank 400.000 forint adó visszatérítést is folyósított a házaspárnak 2001-ben.

A felperes szervezte az építkezést, koordinálta az egyes

szakemberek munkavégzését, megvásárolta a szükséges anyagokat.

Az ingatlanon létesített felépítmény az I. r. alperes kizárólagos tulajdonaként nyert bejegyzést az ingatlannyilvántartásba, a felperes haszonélvezeti jogával terhelt.

A felperes különböző időpontokban felvett különvagyoni adóssággal rendelkezett, melynek jelentős részét a házastársak az 1995 áprilisa és 2005 júniusa között fennálló életközösségük alatt közösen egyenlítették ki.

A házastársak életközössége 2005 júniusában szűnt meg, ezt követően 2006 októberéig a felperes még az utolsó közös lakóhelyükön, a Cs., D. u. 28. szám alatti ingatlanban tartózkodott. 2006. október 23-án költözött el a közös lakásból. A házasság felbontására 2008. október 10-én került.

A felperes módosított keresetében a közös vagyoni ingóságok megosztását kérte, emellett házastársi közös vagyoni szerzés címén 44 %-os arányban kérte a tulajdoni hányadának megállapítását a cs.-i ingatlanban.

A felperes azt nem vitatta, hogy az alperes 9.000.000 forint különvagyoni ráfordítással járult hozzá a telekingatlan megvásárlásához, illetve az építkezéshez. Állította ugyanakkor, hogy az építkezés bekerülési költsége 18.000.000 forint volt. A 600.000 forint értékű építési telket és az ingatlan felépítéséhez szükséges tervekét testvére, D. L. ajándékozta a házastársak részére, 5.712.500 forint értékű, állampapírokban elhelyezett megtakarítást pedig a felperes szülei ajándékoztak a fiuknak. Ezen túlmenően a felperes a M. Rt.-nél fennállt munkaviszonya megszűnésekor 4.100.000 forint jutalomban, illetve végkielégítésben részesült, mely összeget teljes egészében az építkezésre fordították, az I. rendű alperes összesen 9.000.000 forintos hozzájárulásán túlmenően.

Az I. rendű alperes a felperes tulajdoni hányad megállapítására irányuló a kereseti kérelmének teljesítését ellenezte.

Állította, hogy az építkezés bekerülési költsége legfeljebb 13.000.000 forint volt. Az építési telket 600.000 forintért ő vásárolta D. L.-től a M. úti, különvagyonat képező lakás értékesítéséből befolyt 5.000.000 forintból. Az eladási ár további részét pedig az építkezésnél használták fel, ahogyan a D. úti lakás értékesítéséből befolyt 4.100.000 forintot is (az I. r. alperes és az édesanyja jutója). Elismerte ugyanakkor, hogy az általa hivatkozott különvagyoni hozzájárulások és az építkezés bekerülése közötti különbség a közös vagyon terhére valósult meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a M.-i Körzeti Földhivatal által 87/18. helyrajzi szám alatt az I. rendű alperes tulajdonaként nyilvántartott, a valóságban Cs., D. u. 28. szám alatti ingatlanon a felperes házastársi közös vagyon szerzése címén 1783/6150 arányban tulajdonjogot szerzett.

A házastársi közös vagyoni ingóságokat a peres felek között az ítélete rendelkező részében részletezettek szerint megosztotta. Kötelezte a felperest, hogy ingó értékkülönbözet címén fizessen meg az I. rendű alperes részére 15 napon belül 201.338 forintot. Ezt meghaladóan a keresetet és a viszontkeresetet elutasította.

A cs.-i ingatlan vonatkozásában az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Csjt. 27. §-a szerinti közös szerzés vélelmével szemben a feleknek kellett bizonyítania a különvagyoni ráfordítást.

Az elsőfokú bíróság szerint a perben az egyértelmű volt, hogy a felek közös lakóingatlana megvalósulásához az I. r. alperes mindösszesen 9.000.000 forint különvagyonnal járult hozzá. Ezt maga a felperes is kifejezetten elismerte. Azt pedig az I. rendű alperes ismerte el, hogy a felperesi szülők 2.000.000 forintot, illetve annak 712.000 forint hozamát biztosította az építkezéshez, ami - figyelemmel a PK 281. sz. állásfoglalásban foglaltakra - felperesi különvagyonként számolandó el.

Nem látta ugyanakkor megállapíthatónak az elsőfokú bíróság azt a felperesi előadást, hogy összesen 5.712.000 forintot nyújtottak a szülei ajándékképpen az építkezéshez. Ilyen nagyságrendű összeg ugyanis - tekintettel a néhai által rendelkezésre bocsátott 9.000.000 forint különvagyonra és a felperesi végkielégítés 4.100.000 forintos összegére - már mindenképpen meghaladta volna az építkezés felperes által állított összköltségét.

A perben vitás volt, hogy a felperesi szülők által az építkezéshez nyújtott hozzájárulás készpénzfizetéssel történt-e, vagy a felperes nevéen nyilvántartott számlára való átutalással, különös tekintettel arra, hogy ebben az időszakban fizette meg D. L. az I. r. alperes részére a M. úti lakás 5.000.000 forintos vételárát, a rendelkezésre álló bizonyítékok értelmében a bankszámlára történt átutalással. Az igazolásokból kitűnően Dunka Lilla, illetve dr. D. S.-né összesen 5.712.000 forintot utalt a K&H Banknál vezetett számlára, melyből 5.000.000 forint volt a Munkácsy úti ingatlan ellenértéke, a fennmaradó 712.000 forint azonban a felperes szülei által a felperes részére biztosított ajándék volt. A felperesnek a perben nem sikerült bizonyítani, hogy ezen 712.000 forinton, illetve a felperesi szülőktől készpénzben adott 2.000.000 forinton túlmenően további különvagyonnal járult volna hozzá a telek megszerzéséhez, illetve az építkezéshez.

Az a körülmény ugyanakkor, hogy az ingatlan kizárólagos tulajdonosaként az I. r. alperes került az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre és a felperes csak haszonélvezeti jogot szerzett az ingatlanon, nem jelenti azt, hogy a felperes ne rendelkezne tulajdoni hányaddal. A vételi konstrukció azért jött létre ebben a formában, mivel a felperes által elmondottak, illetve tanúvallomások értelmében a felperesnek ebben az időszakban számos különvagyoni adóssága volt már végrehajtási szakban és nem szerették volna, hogy a felperes végrehajtás alá vonható tulajdoni hányaddal rendelkezzen.

Az építkezés bekerülési költségére vonatkozóan a bíróság részletes bizonyítási eljárást folytatott le. A felperes először azt állította, hogy ez az összeg 18.000.000 forint volt, majd 17.000.000 forintot jelölt meg, az alperes pedig azt állította, hogy a bekerülési költség 11-12.000.000 forint, de legfeljebb 13.000.000 forint volt.

Az elsőfokú bíróság beszerezte az építési tervdokumentációt, a használatbavételi engedélyt, az I. r. alperes csatolta a birtokában lévő számlákat, illetve az építkezésen közreműködő V. F. által kiállított számlák is rendelkezésre álltak, továbbá V. F. tanúként is nyilatkozott az építkezés bekerülési költségére vonatkozóan.

Ezt megelőzően az eljárás elején, amikor az okirati bizonyítékok még nem álltak teljeskörűen rendelkezésre, két szakértő kirendelésére került sor. S. L. igazságügyi szakértő 2001 évre vetítetten 13,6 millió forintban határozta meg az épület bekerülési költségét, M. J. szakértő pedig szakvéleményében 2000. évre vetítve 14,6 millió forintban határozta azt meg. A per későbbi szakaszában újabb szakértő kirendelésére került sor. G. L. igazságügyi szakértő, az E. Kft. képviselőjében eljárva - immár valamennyi okirati bizonyíték ismeretében - 17.739.000 forintra becsülte a 2001. évi bekerülési költséget, majd sor került a bíróság előtt a három igazságügyi szakértő együttes meghallgatására. A szakértői vélemények közötti ellentmondás ennek során feloldásra került, ugyanis mindhárom szakértő egyezően adta elő, hogy 2000. és 2001. évben 10 %-os árindex alkalmazandó a 2001. év javára a bekerülési költséget tekintve. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a bekerülési költség tekintetében a 2000-es év az irányadó.

A szakértők arra vonatkozóan is azonos előadást tettek, miszerint a G. L. által készített költségbecslés és a V. F. által kiállított számlák közötti különbözet 677.012 forint, ugyanakkor a V. F. által kiállított számlák alapján indokolt elszámolni. Ezen túlmenően a tervezési költségként feltüntetett 51.608 forintot G. L. szakértő véleményéhez képest levonásba kellett helyezni, figyelemmel arra, hogy bizonyítást nyert, miszerint D. L. ingyenesen bocsátotta a

tervet a felek rendelkezésére. Egyetértett az elsőfokú bíróság azzal a szakértői megállapítással is, hogy a későbbiekben készült térkő és burkolat, illetve a kerítés költsége (67.918 forint + 385.967 forint) nem számolható el az épület bekerülési költségeként, ezek ugyanis ráépítés címén tulajdoni hányadot nem keletkeztettek.

A fentiek következtében S. L. és M. J. szakértő 2000. évre vetítve 14,6 millió forintban határozta meg a bekerülési költséget, amit az elsőfokú bíróság elfogadott.

Mindhárom szakértő egyetértett az építkezés befejezése utáni forgalmi értéknövekedés mértékével. G. L. ezt 11.753.000 forintban határozta meg, S. L. 12.000.000 forintban, M. J. pedig egyetértett G. L. igazságügyi szakértő által tett nyilatkozattal.

A fentiekkel összefüggésben az elsőfokú bíróság nyomatékosan hivatkozott arra, hogy korábban a felperes volt az, aki a M. J. által 46. sorszám alatt elkészített szakvéleményt nem vitatta, elfogadta a telek értékét 2000 májusában 600.000 forintban, a bekerülési költséget 14,6 millió forintban. Kifejezetten az I. r. alperes indítványozta új szakértő kirendelését a bekerülési költség tekintetében.

A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a telek bekerülési költsége 600.000 forint volt, melyet az I. rendű alperes egyenlített ki a különvagyonából.

Az építkezés bekerülési költsége 14,6 millió forint volt 2000. évre vetítve. Ehhez a néhai a M. úti ingatlana 5.000.000 forintos vételárából 4.400.000 forinttal járult hozzá, valamint a Sz., D. úti lakása értékesítéséből befolyt 4.000.000 forinttal, összesen 8,4 millió forint különvagyonai hozzájárulás történt. A felperes különvagyonai hozzájárulásának értéke 2.700.000 forint volt, ami a felperes szülei által biztosított 2.000.000 forint ajándékból, illetve 712.000 forint átutalásából, mint ajándékból tevődik össze. A fennmaradó 3,5 millió forint pedig 1/2-1/2 arányú közös hozzájárulásnak tekintendő a törvényi vélelem alapján.

Az ingatlanon fennálló értéknövekedés mértéke azáltal, hogy a felépítmény 2000-ben megvalósult 11,7 millió forint.

A hozzájárulásokra tekintettel végeredményben a felperes az ingatlanból 1783/6150, míg néhai D. S.-né 4367/6150 rész illeti meg.

Viszontkeresetében az I. r. alperes elszámolni kérte a házasság fennállása alatt a felperest terhelő különvagyonai adósságok megfizetését. A tartozások különvagyonai jellegét a felperes

elismerte, tekintettel arra, hogy az együttélést megelőzően keletkeztek. Ugyanakkor arra hivatkozott, hogy a néhai már a házasságkötéskor tudott az adósságok meglétéről, megtérítési igényéről azonban lemondott.

Ezzel szemben az I. r. alperes azt adta elő, hogy egyes adósságokról ugyan tudott, de számos további adósságra csak a házasságkötés után derült fény, és az adósságok, illetve azok egy részének törlesztésére a házassági életközösség fennállása alatt került sor. Következésképpen arra hivatkozott a per során, hogy a házassági kapcsolat megromlásában is az játszott elsődleges szerepet, hogy újabb és újabb adósságok derültek ki a felperes tekintetében. Vitatta, hogy valaha is lemondott volna ennek kapcsán a megtérítési igényéről. Ezt egyébként a felperes maga sem tudta bizonyítani, ezért az elsőfokú bíróság helyt adott az I. r. alperes elszámolási igényének.

Ennek következtében a teljes közös vagyoni ingóság értéke az aktívumok és passzívumok összeadásával 2.872.676 forint, a felek jutója személyenként 1.436.338 forint. A felperes birtokába 201.500 forint ingóság került. Ebből levonásba kellett helyezni 96.200 forint közös vagyoni adósság ráeső részét, továbbá a különvagyoni adósságát, 201.038 forintot. Az I. r. alperesnek jutó 1.436.338 forintból ugyanakkor levonásba kellett helyezni a birtokába került közös vagyoni ingóságokat 1.235.300 forint értékben, így a részére járó értékkülönbözet 201.038 forintot tett ki.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú ítéletet fellebbezett részében helybenhagyta.

Megállapította, hogy a felperes először csak az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében hivatkozott arra, miszerint az I. rendű alperesnek az építkezéshez biztosított különvagyona az édesanyja javára alapított haszonélvezeti jogra tekintettel ténylegesen nem 9.000.000, hanem 6.080.000 forint volt. A Pp. 235. §-ának (1) bekezdése egyértelműen úgy rendelkezik, hogy a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására főszabályként nem kerülhet sor, ezért a másodfokú bíróság a felperes ezen fellebbezési hivatkozását érdemben nem vizsgálta. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a keresetlevél benyújtásától kezdődően az elsőfokú eljárás befejezéséig a felperes számos alkalommal maga adta elő, hogy az építkezés során az I. rendű alperes 9.000.000 forint összegű különvagyonot használt fel. Ezt az I. rendű alperes nem vitatta, ezért az elsőfokú eljárás során lefolytatott bizonyítás végig csak annak tisztázására irányult, hogy a felperes különvagyoni hozzájárulása elérte-e az I. rendű alperes különvagyoni hozzájárulását, azaz fele-fele arányú volt-e a felek tulajdonszerzése.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint arra a fellebbezési hivatkozásra vonatkozóan pedig, hogy a felperes az elsőfokú ítéletben rögzített 2.712.000 forint helyett a felperes állítása szerint 5.712.000 forint ajándékot kapott a szüleitől az építkezésre az elsőfokú bíróság részletes bizonyítási eljárást folytatott le, ellentmondásos felperesi nyilatkozatokat és tanúvallomásokat, illetve az okirati bizonyítékokat megfelelően értékelve - mérlegeléssel - helyesen jutott arra a következtetésre, hogy 5.000.000 forint átutalása a Munkácsy Mihály utcai lakás vételárára történt.

A 247. § (2) bekezdése szerint a fellebbezési kérelmet az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel nem érintett részére nem lehet kiterjesztetni. A felperes pedig csak a fellebbezési tárgyaláson hivatkozott arra, hogy nem fogadja el az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, hogy az építkezés bekerülési költsége 14.600.000 forint volt. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezés ezen kiterjesztésével érdemben ugyancsak nem foglalkozott.

A másodfokú bíróság alaptalannak találta a felperesnek azt a fellebbezési hivatkozását is, miszerint a házassági életközösség előtt keletkezett felperesi különadósság törlesztésére az életközösség fennállása alatt a házastársi közös vagyonból történt kifizetéseket nem lehet elszámolni a közös vagyon megosztása során. A perben ugyanis a felperes nem bizonyította, hogy az I. rendű alperes a megtérítési igényéről bármikor, bármilyen módon lemondott volna. Önmagában az a tény, hogy az I. rendű alperes a házasságkötéskor tudott arról, hogy a felperesnek tartozásai vannak, nem jelenti azt, hogy hozzájárult ahhoz, hogy ezeket a közös vagyonból törlesszék, illetve nem lehet úgy értelmezni, hogy a házastársi közös vagyon megosztása esetén lemondana arról az igényéről, hogy ennek a különadósságnak a közös vagyonból történő törlesztését a házastársak a közös vagyon megosztásakor elszámolják. Helyesen járt el ezért az elsőfokú bíróság, amikor a különadósságra történt törlesztést a házastársi közös vagyon megosztása során figyelembe vette és az I. rendű alperes javára elszámolta.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak megváltoztatását kérte és ebben a körben a Cs., D. u. 28. szám alatti ingatlanon az elsőfokú bíróság által megállapított 1783/6150 tulajdoni hányadának 3075/6150 hányadra történő felemelését, valamint az ingó értékkülönbözetként a különvagyoni adósságának közös törlesztésével kapcsolatban megállapított 201.038 forint fizetési kötelezettségének mellőzését.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint tévedett a másodfokú bíróság, amikor nem vette figyelembe a felperesi fellebbezésnek az

I. rendű alperes édesanyja haszonélvezetére vonatkozó részét. A felperes ugyanis már a 2006. október 9-én érkeztetett keresetlevelében hivatkozott arra, miszerint a rá vonatkozó haszonélvezeti jog bejegyzésével egy időben néhai K. M.-né holtig tartó haszonélvezete is bejegyzést nyert az általa biztosított 2.100.000 forint különvagyoni hozzájárulás ellentételezéseként. Erre tehát a fellebbezésben a felperes nem új tényként hivatkozott, már korábban hangsúlyozta ezen haszonélvezeti jog visszterhes voltát. Erre tekintettel állította a fellebbezésében azt, hogy a 14.600.000 forint bekerülési költség figyelembevételével az I. rendű alperes édesanyja haszonélvezetének ellenértéke 2.920.000 forintot tesz ki, mely összeget a felperes tulajdoni arányának megállapításánál nem különvagyoni hozzájárulásként, hanem fele-fele arányban, közös vagyoni hozzájárulásként kell figyelembe venni. Ezt elszámolva a perben a felperes bizonyította, hogy azonos mértékben járult hozzá az ingatlan megszerzéséhez, illetve felépítéséhez, mint néhai felesége, ennek ellenére csak haszonélvezeti joga nyert az ingatlanon bejegyzést.

Tévedett a másodfokú bíróság akkor is, amikor a felperesi hozzájárulás tekintetében ellentmondásosnak ítélte a felperes édesapjának, dr. D. S.-nének és hűgának, D. L.-nak tanúvallomását a Sz., M. utcai lakás vételárának megfizetésére vonatkozóan. Ebben a körben ugyanis a szerződést készítő és ellenjegyző dr. V. G. ügyvéd a felperesi állítást alátámasztó tanúvallomást tett, ezen túlmenően az I. r. alperes is bizonytalan volt a M. utcai ingatlan mikénti megfizetésére vonatkozóan.

A felperes a perbeli ingatlan bekerülési költségének megállapításával összefüggésben okkal nem fogadta el a S. L. és M. J. szakértők által kimunkált 14.600.000 forintos összeget, ugyanis az E. Kft. által készített szakértői véleménnyel szemben, mely a bekerülési költséget 18.000.000 forintra tette, nem tartalmazza a parkosítási és tereprendezési költségeket.

A kifejtettekre tekintettel a felperes szerint a bizonyítékok jogszabálysértő mérlegelésével jutott az első-, illetve másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperest a csókakői ingatlanban csak 1783/6150 arányú tulajdoni hányad illeti meg.

A felülvizsgálati kérelem szerint alaptalanul kötelezte őt a bíróság 201.038 forint ingó értékkülönbözethez az I. rendű alperes javára történő megtérítésére is, amely a felperesi külön adósság összegének megtérítéséből áll. Az I. rendű alperes ugyanis a végrehajtási eljárás során levont összegek megtérítési igényéről - ráutaló magatartással, az akkori kimagasló felperesi jövedelemre tekintettel - lemondott.

D.S.-né I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős

ítélet hatályban tartására irányult.

Álláspontja szerint az eljárt bíróságok széles körű bizonyítási eljárás alapján helyes tényállást állapítottak meg és abból helyes jogi következtetést vontak le.

A felperes elsőfokú eljárás során mindvégig következetesen elismerte az I. rendű alperes összességében 9.000.000 forintos különvagyoni hozzájárulását az építkezéshez. Csak a fellebbezésében hivatkozott arra, hogy ebből az összegből le kell vonni az I. rendű alperes édesanyja javára alapított haszonélvezeti jog értékét. Erre azonban a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján már nem volt lehetősége.

Az I. rendű alperes és D. L. közötti adásvételi szerződés teljesítésével kapcsolatban ellentmondó nyilatkozatok hangzottak el, azonban az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen és az iratokkal összhangban értékelte és ennek alapján állapította meg a tényállást.

A felperesi különvagyoni adósságokkal kapcsolatban az I. rendű alperes már a per során többször előadta, hogy kezdetben, a házasságkötéskor a felperes tartozásai közül csak egyről tudott, a többi végrehajtási eljárásról csak később szerzett tudomást. Az I. rendű alperes ezt követően se ráutaló magatartással, se kifejezetten nem mondott le a közösen fizetett felperesi adósság arányos részének megtérítésére vonatkozó követeléséről. Teljesen alaptalan az a felperesi hivatkozás is, miszerint a felperesnek az együttélés időszakában kimagasló jövedelme lett volna.

A felülvizsgálati ellenkérelem előterjesztését követően 2014. március 18-án D. S.-né I. rendű alperes elhunyt. Törvényes örököse a fia, M. A., aki I. rendű alperesként perbe lépett és jogi képviselője útján úgy nyilatkozott, hogy jogelődje minden eddigi perbeli nyilatkozatát fenntartja.

A felperes az I. r. alperesi ellenkérelemben foglaltakkal kapcsolatban előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy álláspontja szerint az I. rendű alperes figyelmen kívül hagyta azt, hogy az elsőfokú eljárás során az I. rendű alperes 9.000.000 forint összegű különvagyoni hozzájárulását a perbeli családi ház építéséhez a felperes arra tekintettel fogadta el, hogy a teljes bekerülési költség számított összegét 18.400.000 forintban, a tényleges bekerülési költséget pedig 17.000.000 forintban jelölte meg. Nem számolt ugyanakkor azzal, hogy néhai K. M.-né 2.100.000 forint összegű hozzájárulását az I. rendű alperes különvagyoni hozzájárulásaként veszi figyelembe a bíróság, ami azt a látszatot kelti, mintha a haszonélvezeti jog alapítása ingyenesen történt volna. Ezt felperes az elsőfokú eljárás során sohasem állította,

illetve ismerte el.

A külön adósságával kapcsolatban a felperes ismételten arra hivatkozott, hogy a házassági életközösség kezdetekor az I. rendű alperes jogelődje tudott arról, hogy a felperes jövedelmét levonás terheli, ennek ismeretében jött létre a vagyonközösség. Azért is „igazságtalan” az alperesi megtérítési irány, mivel ténylegesen meg nem kapott jövedelem megtérítésére irányul. A Csjt. 31. §-a nem teszi lehetővé a megtérítést, amennyiben az a lemondás szándékával történt. Jelen esetben sérült a Csjt. 31. §-ának (5) bekezdése utolsó mondata is, mely szerint a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy a vagyoni igények rendezésénél egyik házastárs se jusson méltánytalan vagyoni előnyhöz.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

1) A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, miszerint a felperes csak a fellebbezésében hivatkozott először arra, hogy D. S.-né I. rendű alperes különvagyoni hozzájárulása az építkezéshez nem 9.000.000 forint volt, hanem csupán 6.080.000 forint, ugyanis a különbözet az I. rendű alperes édesanyjának vagyoni hozzájárulása, melynek ellentételezéseként holtig tartó haszonélvezeti jogot alapítottak a számára az ingatlanon. A Pp. 235. §-ának (1) bekezdése pedig egyértelműen úgy rendelkezik, hogy a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására főszabályként - ahogy jelen esetben is - nem kerülhet sor.

Az elsőfokú eljárás során a felperes számos esetben - már a keresetlevelében is - kifejezetten állította, hogy az I. rendű alperes 9.000.000 forinttal járult hozzá az ingatlan megszerzéséhez. Ezt akként részletezte, hogy 5.000.000 forint volt a M. M. úti ingatlan eladási ára, amelyet az I. rendű alperes az építkezésre fordított, 2.000.000 forint volt az apai öröksége (a Sz., D. utcai lakás eladási árából), továbbá 2.000.000 forint további hozzájárulást az I. rendű alperes édesanyja biztosított a lánya számára. A felperes a saját különvagyoni hozzájárulást a keresetlevelében úgy részletezte, hogy a 600.000 forint értékű telket a testvérétől kapta ajándékba, 5.712.000 forintot a szülőktől kapott, akik az állampapírjukat értékesítették és az összeget kamataival együtt számára biztosították, további 4.100.000 forint felperesi hozzájárulást pedig a végkielégítése biztosította. A 85. sz. előkészítő iratában a felperes az ingatlan bekerülési értékét 17.000.000 forintban jelölte meg és ezen nyilatkozatában ismételten megerősítette, hogy az I. rendű alperes 9.000.000 forint különvagyoni hozzájárulást nyújtott a bekerülési költséghez. A felperesi hozzájárulás 5.712.000 forint volt a szülőktől kapott ajándék formájában, 3.500.000 forint pedig a végkielégítése, amit ugyancsak felhasználtak az építkezés során. Ennek 1/2 része

számolható el a felperes oldalán, így a teljes felperesi hozzájárulás 7.462.500 forint volt.

A másodfokú bíróság ezért helyesen állapította meg, miszerint az elsőfokú eljárás során a felperes nem vitatta, hogy az I. rendű alperes 9.000.000 forint összegű különvagyonnal járult hozzá a családi ház építéséhez, ami utóbb nem vitatható arra hivatkozva, hogy a felperes a 9.000.000 forintos hozzájárulást arra tekintettel fogadta el, hogy a bekerülési költség 17.000.000 forint volt, nem pedig az elsőfokú bíróság által megállapított 14.600.000 forint. Nyilvánvalóan ez motiválta a felperest, amikor a fellebbezésében, „eszébe jutott”, hogy az I. rendű alperes édesanyja számára visszterhesen alapítottak haszonélvezeti jogot, így az I. rendű alperes édesanyja, néhai K. M.-né által az építkezéshez biztosított 2.100.000 forint a korábban állítottakkal szemben nem számolható el az I. rendű alperes különvagyonai hozzájárulásaként. Ezt a 2.100.000 forintot egyébként nem az elsőfokú bíróság számolta el az I. rendű alperes különvagyonai hozzájárulásaként, hanem a korábban ismertetettek szerint a felperes ismerte el a 9.000.000 forintos I. rendű alperesi hozzájárulás egyik összetevőjeként.

A felperesi különvagyonai hozzájárulásra vonatkozóan az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le és ennek alapján a bizonyítékok összességének okszerű mérlegelésével jutott az első-, illetve a másodfokú bíróság arra a következtetésre, miszerint a felperes különvagyonai hozzájárulása csak 2.712.000 forintot tett ki. A házastársak K&H Banknál kezelt közös számlájáról 5.712.000 forint valóban az építkezés során nyert felhasználást, azonban ebből az összegből 5.000.000 forint az I. rendű alperes M. M. úti ingatlanának eladási ára volt, amit D. L. teljesített az említett bankszámlára történt befizetéssel. A felperes a felülvizsgálati kérelmében ugyan ismételten arra hivatkozott, hogy a M. M. úti lakás adásvételi szerződését készítő és azt ellenjegyző dr. V. G. ügyvéd tanúvallomásában megerősítette azt a felperesi előadást, hogy az 5.000.000 forintos vételárból 3.000.000 forint a szerződéskötéskor, az ügyvédi irodában történt kifizetésre, ezt azonban az iratokból kitűnően dr. V. G. ügyvéd kifejezetten cáfolta.

A kifejtettekre tekintettel alaptalan a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása, mely szerint az elsőfokú bíróság kirívóan életszerűtlenül, indokolatlanul és iratellenesen tért el a bizonyítékok értékelésének gyakorlatától. Ezzel szemben a bizonyítékok mérlegelése a tényállás megállapítása a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésének megfelelő módon történt és a rendelkezésre álló bizonyítékokból a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egybehangzó következtetést vont le.

Helyesen döntött a másodfokú bíróság akkor is, amikor érdemben nem

vizsgálta azt a felperesi hivatkozást, miszerint a cs.-i ingatlan bekerülési költsége nem 16.400.000 forint, hanem 18.000.000 forint volt, figyelemmel arra, hogy a felperes csak a fellebbezési kérelem előterjesztését követően, a másodfokú tárgyaláson hivatkozott erre. Ezzel összefüggésben kiemelést érdemel, hogy az elsőfokú bíróság megállapította, miszerint a felperes korábban elfogadta a M. J. szakértő által megállapított 14.600.000 forintos bekerülési költséget és csupán az I. rendű alperes indítványára került sor újabb szakértő kirendelésére (elsőfokú ítélet 16. oldal).

2) Alaptalan a felülvizsgálati kérelem a felperesi különadósság elszámolására vonatkozóan is.

A perben nem volt vitás, hogy a felperes számos különadósságának törlesztése a házassági életközösség fennállása alatt a felperes keresetéből, illetve nyugdíjából, tehát a közös vagyonból történt. A perben számos tanú vallomása alátámasztotta, hogy D. S.-né I. rendű alperes a felperesi tartozások túlnyomó hányadáról nem tudott az életközösség kezdetekor, döntően éppen azért romlott meg a házasság, mivel újabb és újabb felperesi fizetési kötelezettségre derült fény.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a Csjt. 31. §-ának (2), illetve (4) bekezdésének sérelmére is hivatkozott. A (2) bekezdés szerint a házassági életközösség megszűnésekor a vagyonközösség véget ér, ennek alapján igényelni lehet a közös vagyonból a különvagyonba történt beruházások megtérítését is, kivéve, ha a kiadás a lemondás szándékával történt. A (4) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy a hiányzó közös, illetőleg különvagyon megtérítésének nincs helye, ha az életközösség megszűnésekor nincs közös vagyon és a megtérítésre köteles félnek különvagyon sincs.

A felperes azonban nem bizonyította, még csak nem is valószínűsítette, hogy az I. rendű alperes kifejezetten lemondott volna a megtérítési igényéről. Nem jelenti a megtérítési igényről - ráutaló magatartással - történő lemondást, hogy az életközösség fennállása alatt az I. rendű alperes megtérítési igénnyel nem élt. Ennek - értelemszerűen - a vagyonközösség megszűnését követően, a kölcsönös elszámolási igények között van helye.

Helyesen járt el ezért az első-, illetve másodfokú bíróság - figyelemmel a Ptk. 207. § (4) bekezdésében foglaltakra is, mely szerint a lemondást nem lehet kiterjesztően értelmezni - amikor a különadósságra történt törlesztést a házastársi közös vagyon megosztása során figyelembe vette és annak 1/2 részét az I. rendű alperes javára elszámolta.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. §-ának (3/

bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem volt eredményes, ezért a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint őt kötelezte a Kúria az I. rendű alperes felülvizsgálati költségének viselésére, 3.268.224 forint felülvizsgálati pertárgyérték figyelembevételével (a felperesi különvagyoni hozzájárulás 3.067.186 forinttal történő felemelése és 201.038 forint különvagyoni adósság megtérítésének mellőzése).

A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2014. szeptember 9.

*dr. Kőrös András s.k. a tanács elnöke, dr. Makai Katalin s.k.
előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró*

A kiadmány hitelül:

tisztviselő